

Концепція розвитку малого та середнього підприємництва в Запорізькій області на період до 2022 року

1. Загальні положення

Концепція розвитку малого та середнього підприємництва (МСП) в Запорізькій області розроблена на основі принципів розвитку МСП, які визначені у Акті з питань малого бізнесу для Європи (2008), відповідно до рекомендацій Організації економічного співробітництва і розвитку, а також з урахуванням важливості інклюзивного зростання як основи соціально-економічного розвитку регіону.

Ця Концепція ґрунтується на перевагах залучення усіх зацікавлених членів суспільства до підприємництва, формування підприємливості як ціннісної орієнтації та забезпечення рівного доступу до ресурсів, інфраструктури і послуг з розвитку бізнесу для усіх категорій громадян, включаючи жінок, молодь, внутрішньо переміщених осіб та соціальних підприємців.

Важливість розвитку МСП для Запорізької області обумовлена необхідністю поступового переходу від моделі економічного розвитку, що ґрунтується на діяльності великих підприємств-переробників сировини до більш диверсифікованої та відкритої економічної моделі на основі МСП з високим інноваційним потенціалом, стійкістю до кризових явищ та здатністю швидко адаптуватися до нових економічних умов і екологічних викликів.

2. Мета, завдання, принципи

Метою Концепції є сприяння інклюзивному розвитку МСП як найбільш прийнятному у середньостроковій перспективі для забезпечення конкурентоспроможності економіки і належного добробуту усіх громадян в умовах безпосередньої близькості Запорізької області до зони конфлікту на сході України.

Основні завдання:

- покращити бізнес-клімату в області в цілому та в окремих територіальних громадах зокрема;
- удосконалити регіональну та місцеву інфраструктуру для розвитку і підтримки МСП з урахуванням специфічних потреб різних категорій підприємців включаючи жінок, молодь, внутрішньо переміщених осіб та соціальних підприємців;

-
- визначити перспективні галузі та сфери діяльності МСП в області з урахуванням регіональних, національних та міжнародних ринкових тенденцій;
 - сприяти позитивному ставленню до підприємництва та підприємливості як рушійної сили регіонального розвитку;
 - налагодити дієву систему комунікацій між владою та МСП для оперативного виявлення та усунення проблем і перешкод, які гальмують розвиток бізнесу.

Принципи розвитку МСП:

- створювати умови для розвитку і процвітання кожного суб'єкта МСП як важливого, унікального та цінного учасника соціально-економічних перетворень в області;
- забезпечувати можливість другого шансу для чесних підприємців, що опинилися в стані банкрутства чи втратили бізнес;
- розробляти регулювання підприємницької діяльності в Запорізькій області з першочерговим врахуванням спроможності та потреб найбільш вразливих категорій підприємців («спочатку думай про малих»);
- покращувати спроможність посадовців органів державної влади та місцевого самоврядування розуміти та враховувати потреби МСП;
- сприяти доступу МСП до публічних закупівель та можливостей отримання державної підтримки;
- полегшувати доступ МСП до фінансування, особливо для підприємців з числа жінок, молоді, внутрішньо переміщених осіб, а також соціальних підприємців;
- допомагати МСП здійснювати стандартизацію та сертифікацію їхнього бізнесу;
- підтримувати розвиток навичок та здатності МСП до інновацій;
- підтримувати МСП, які ведуть екологічно відповідальний бізнес та перетворюють екологічні виклики на економічні можливості;
- заохочувати та підтримувати МСП щодо інтернаціоналізації їхнього бізнесу.

3. Шляхи впровадження

Реалізація Концепції передбачає реалізацію комплексних та спеціалізованих програм розвитку МСП на рівні області, районів та окремих територіальних громад. Перспективними для діяльності МСП галузями та

сферами у середньостроковій перспективі можуть бути такі (перелік не є вичерпним і може бути розширений у рамках місцевих програм розвитку МСП):

- енергетичний ринок, зокрема поновлювальні та альтернативні джерела енергії;
- інформаційні технології (ІТ) у т.ч. мобільні додатки;
- агропромисловий сектор у т.ч. харчова та переробна промисловість;
- туризм та рекреація;
- екологічно дружній бізнес, зокрема переробка відходів традиційних для області галузей.

Покращання місцевого бізнес-клімату:

- визначити базовий (допустимий) рівень адміністративного навантаження на МСП шляхом вартісної оцінки по кожній сфері регулювання в розрізі територіальних громад області;
- здійснити ревізію чинних нормативно-правових актів місцевого (регіонального) рівня у напрямку максимально можливого зменшення адміністративного навантаження на МСП;
- унеможливити прийняття регуляторних актів місцевого (регіонального) рівня, виконання яких спричинить перевищення базового рівня адміністративне навантаження на бізнес і не матиме відповідних компенсаторних механізмів;
- провести інвентаризацію адміністративних послуг для бізнесу, які надаються в області та систематизувати їх за галузями та сферами регулювання;
- забезпечити дотримання принципу організаційної єдності у діяльності Центрів надання адміністративних послуг та постійне підвищення кваліфікації їх працівників;
- запровадити відкриту електронну систему відстеження процедури видачі документів дозвільного характеру;
- запровадити он-лайн систему надання адміністративних послуг для бізнесу;
- забезпечити постійний моніторинг змін у нормативно-правових актах вищої юридичної сили щодо МСП з внесенням відповідним змін до місцевих регуляторних актів та інформуванням місцевої бізнес-спільноти;
- запровадити систему постійного моніторингу місцевого бізнес-клімату на обласному та місцевому рівнях з метою його покращання.

Доступ МСП до фінансування:

- запровадити програми поворотної фінансової допомоги для МСП з обласного та місцевих бюджетів;

-
- передбачити в обласному та місцевих бюджетах кошти для компенсації відсоткових ставок при отриманні кредитів суб'єктами МСП;
 - заохочувати діяльність в регіоні банківських та небанківських установ, які фінансують МСП на вигідних умовах;
 - сприяти діяльності програм міжнародної технічної допомоги міжнародних фінансових установ та донорських організацій, які фінансують МСП на поворотній чи безповоротній основі;
 - інформувати суб'єктів МСП регіону про можливості фінансування їхнього бізнесу з різних джерел, зокрема Horizon 2020 та COSME.

Інфраструктура для розвитку та підтримки МСП:

- розвивати систему надання послуг з розвитку бізнесу для суб'єктів МСП, які перебувають на різних етапах життєвого циклу (створення, зростання, зрілість, занепад) та можуть мають специфічні потреби (жінки, молодь, внутрішньо переміщені особи, соціальні підприємці, екологічно дружній бізнес тощо);
- сприяти розвитку регіональної мережі інституцій підтримки МСП (бізнес-інкубатори, бізнес-акселератори, бізнес сервіс-центри, коворкінги у т.ч. для покращання рівня інтернаціоналізації МСП тощо);
- створити єдиний інформаційно-довідковий он-лайн ресурс для МСП регіону з регулярним наповненням та оновленням контенту.

Підприємливість та престиж підприємництва

- створити систему розвитку та підтримки підприємливості протягом всього життя з урахуванням специфічних потреб старшокласників, учнів середніх професійних закладів, студентів, молоді, людей середнього та старшого віку, які ведуть бізнес або хочуть його розпочати;
- сприяти створенню та популяризації регіональних, місцевих та галузевих бізнес-асоціацій, які представляють інтереси МСП;
- популяризувати на постійній основі через електронні та друковані ЗМІ престижність та значимість для суспільства діяльності представників МСП у т.ч. через розширення мережі регіональних та місцевих професійних та інших конкурсів.

Комунікаційна складова

- розробити комунікаційні стратегії на рівні регіону та місцевих громад щодо постійного обміну інформацією, оперативного виявлення та усунення проблем і перешкод, які гальмують розвиток бізнесу.

4. Очікувані результати

Реалізація Концепції сприятиме оптимізації інституціональної структури, нормативно-правової бази та умов діяльності МСП в Запорізькій області; покращанню доступу МСП до фінансування; розвитку підприємливості в регіоні; підвищенню конкурентоспроможності МСП; поглибленню інтернаціоналізації МСП.

5. Фінансове забезпечення

Фінансування розвитку МСП в Запорізькій області здійснюється за рахунок обласного бюджету, районних бюджетів, коштів місцевих громад та з інших незаборонених законодавством джерел, включаючи кошти міжнародної технічної допомоги.